

JAARVERSLAG 2016

Inhoudsopgave

Pagina

Bestuursverslag

1.	Onderwijs en kwaliteit	4
2.	Personeel en organisatie	8
3.	Behoud en uitbouw volwaardige huisvesting	16
4.	ICT en mediawijsheid	18
5.	Jaarverslag Raad van Toezicht	19
6.	Jaarverslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	21
7.	Public Relations en strategie	22
8.	Financieel gezonde bedrijfsvoering	23

Jaarrekening

32

Grondslag voor waardering en resultaatbepaling	
Balans per 31 december 2016	
Staat van baten en lasten 2016	
Kasstroomoverzicht 2016	
Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	
Verantwoording subsidies	
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
Overzicht van verbonden partijen	
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	
Overige gegevens	

Adressen scholen

70

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van 2016 van **Stichting Primo Schiedam**. Met dit verslag legt de bestuurder verantwoording af aan ouders, personeel, de medezeggenschapsraden en de gemeente Schiedam. Het verslag wordt besproken met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en de Raad van Toezicht (RvT). Het verslag wordt aangeboden aan de gemeenteraad en onze samenwerkingspartners met het verzoek om te reageren.

Dit jaarverslag informeert u over het algemene instellingsbeleid. We geven aan welke activiteiten zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie te verbeteren en wat we hebben gedaan om de doelen die we ons stelden te verwezenlijken.

We gaan daarbij de thema's af van ons beleidsplan en jaarplan:

1. Onderwijs en kwaliteit
2. Personeel en organisatie
3. Behoud en uitbouw volwaardige huisvesting
4. ICT en mediawijsheid
5. Jaarverslag Raad van Toezicht
6. Jaarverslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
7. Public Relations en strategie
8. Financieel gezonde bedrijfsvoering

2016 was wederom een inspirerend jaar waarin nieuwe initiatieven zijn gestart en andere werden voortgezet ten behoeve van onze missie: het versterken van het openbaar onderwijs in Schiedam. Toegankelijk voor iedereen met aandacht voor diversiteit!

Peter Jonkers
directeur-bestuurder
Stichting Primo Schiedam

1. ONDERWIJS EN KWALITEIT

Iedere school van Stichting Primo Schiedam sluit zo goed mogelijk aan bij wat de populatie van de school vraagt. Daarbij werken schooldirecteuren samen met het bestuur aan de kaders die voor alle scholen gelden.

Alle scholen hebben hun eigen onderwijsontwikkelingen beschreven in hun jaarplan en geëvalueerd in hun jaarverslag. Op bestuursniveau zijn in het jaarplan 2016 voornemens geformuleerd, die scholen op hun eigen wijze hebben geïmplementeerd.

Inspectiebezoeken en interne audits

In 2016 zijn De Singel, Montessori Schiedam, De Poldervaart, De Taaltuin en Het Windas bezocht door de inspectie voor een kwaliteitsonderzoek. Daarbij is de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) van De Taaltuin en De Singel ook onderzocht. Het leverde stuk voor stuk inspectierapporten op met oordelen op onderdelen van voldoende tot goed. Voorafgaand aan het inspectieonderzoek hebben de betrokken scholen een interne audit gehad die door de bestuurder en collega-directeuren werden uitgevoerd.

Ook in 2016 participeerde de bestuurder actief in het Bestuurlijk Netwerk Inspectie Toezicht (BNIT) van de PO-raad. Tijdens de overleggen werd met de inspectie uitgebreid gesproken over het nieuwe inspectiekader.

Opbrengstgericht werken

Naar aanleiding van de notitie 'Opbrengstgericht werken binnen Stichting Primo Schiedam' hebben alle scholen gewerkt aan de verdere implementatie hiervan. De resultaten op het gebied van rekenen, spelling en technisch en begrijpend lezen zijn op groeps-, school- en bestuursniveau geanalyseerd en besproken. Dit is ook in 2016 gebeurd.

Onderwijsresultaten

Negen van de tien reguliere basisscholen scoorden binnen de inspectienormen van de Cito-eindtoets. De tussenopbrengsten zijn op groeps-, school- en bestuursniveau geëvalueerd. Uit de analyse kwam wederom naar voren dat de resultaten voor begrijpend lezen op de meeste scholen aandacht behoeft.

Ook in 2016 hebben alle scholen verder gewerkt aan het ontwikkelen van groepsdocumenten. Hierin wordt het onderwijs door leerkrachten voorbereid op basis van arrangementen voor groepen kinderen met een gelijke onderwijsbehoefte.

Onderwijs aan hoog- en/of meerbegaafde leerlingen

De visie van Stichting Primo Schiedam is dat alle leerlingen passend onderwijs moeten krijgen. Er zijn drie plekken in de stad waar hoogbegaafde leerlingen werden opgevangen, namelijk op OBS de Singel, OBS de Peperklip en OBS Loep. Hoogbegaafde leerlingen van andere scholen krijgen hier ook één dag in de week les. De overige dagen hebben deze kinderen les van hun eigen leerkracht en kunnen zij verder werken aan de opdrachten die zij meekrijgen. De leerkracht krijgt desgewenst begeleiding van de plusleerkracht. Kennis op dit gebied is in 2016 verspreid via de Primo Academie. In totaal zijn er drie workshopmiddagen over hoog-/mearbegaafdheid georganiseerd voor het onderwijskundig personeel van Primo.

Passend onderwijs

De scholen van Stichting Primo Schiedam bieden al jaren goede zorg aan leerlingen. Alle scholen hebben gewerkt aan de verdere implementatie van ondersteuningsteams, waarin medewerkers van de school, de ouders, het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past' (waar Primo deel van uitmaakt), maatschappelijk werk, de jeugdverpleegkundige en (op aanvraag) andere externen zitting hebben. Deze ondersteuningsteams bespreken de hulpvraag van kinderen van wie de ontwikkeling niet naar wens verloopt.

Daarnaast is gewerkt aan de verbinding met de wijkondersteuningsteams.

Leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling

De meeste scholen hebben gewerkt aan de verdere implementatie van een leerlingvolgsysteem 'Zien' waarmee de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt gevolgd en in kaart wordt gebracht.

Daarnaast hebben de scholen zonder een programma om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren, zoals Kanjer of Taakspel, scholing gevolgd en zijn zij bezig om een methodiek te implementeren.

Cultuuronderwijs

Stichting Primo Schiedam vindt het belangrijk dat er naast taal en rekenen ook veel aandacht is voor cultuuronderwijs. Juist in een tijd waarbij opbrengsten centraal staan, is het belangrijk om actief beleid te voeren op cultuuronderwijs. De cultuurcoördinatoren van de scholen zijn ook in 2016 bij elkaar geweest om ideeën uit te wisselen en gezamenlijke afspraken te maken over de inkoop van voorstellingen, bezoek aan erfgoedinstellingen en het organiseren van projecten. Daarnaast hebben meerdere scholen ook in 2016 geparticipeerd in het project Cultuur en Kwaliteit. Dit project beoogt om, in samenwerking met de provincie en gemeenten, de kwaliteit van cultuuronderwijs te bevorderen.

In het kader van dit project - dat onlangs weer is verlengd - worden de diverse cultuurcoördinatoren van onze scholen opgeleid. In 2016 hebben weer drie cultuurcoördinatoren de opleiding afgerond.

Zij zijn bezig met de verdere uitwerking en realisatie van de visie op het cultuuronderwijs op hun scholen. De komende jaren zal Stichting Primo Schiedam blijven investeren in de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen om zo goed cultuuronderwijs tot stand te brengen.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

In 2016 zijn de voorbereidingen getroffen op de Wet op de harmonisatie die met ingang van 1 januari 2017 van kracht is geworden. Deze wet en het gegeven dat Primo heeft aangegeven met één partner per school te willen werken als het gaat om kinderopvang, heeft SWS doen besluiten om alle peuterspeelzalen in Schiedam over te dragen aan KomKids of Mundo. Ook Primo heeft ter voorbereiding op deze wet besloten haar peuterspeelzaal, die viel onder de stichting Primo Schiedam in VVE, over te dragen aan Mundo en deze stichting op te heffen.

Invoering techniek

Vier scholen van Stichting Primo Schiedam hebben deelgenomen aan de cursus voor techniekcoördinatoren die in deze regio wordt gehouden.

2. PERSONEEL EN ORGANISATIE

De juridische structuur

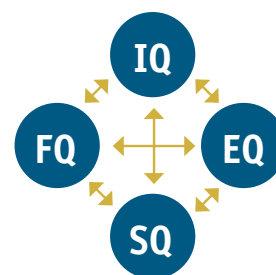
Stichting Primo Schiedam is een stichting waar de tien openbare basisscholen van Schiedam en een school voor speciaal onderwijs onder vallen. De stichting wordt bestuurd door de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht (RvT), bestaande uit vijf leden, is verantwoordelijk voor het intern toezicht binnen de stichting en het werkgeverschap voor de bestuurder. De RvT geeft goedkeuring aan alle belangrijke beleidsdocumenten en adviseert het bestuur op alle beleidsterreinen. De inspraak is geregeld middels het medezeggenschapsreglement van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en Medezeggenschapsraden (MR) van de scholen. De bestuurder zit het directieberaad voor. Dit is de werkvergadering waarbinnen het beleid van de stichting wordt voorbereid, vastgesteld en geëvalueerd. De directeuren van de scholen, de bestuurder en op afroep medewerkers van het stafbureau nemen deel aan deze vergadering.

Visie op personeelsbeleid

De leerkracht voor de klas is de spil en de kritische succesfactor binnen het onderwijsleerproces. Deze cruciale rol bestaat uit kennis (IQ) en sociaal-emotionele inzichten en vaardigheden (EQ). Om, duurzaam, topprestaties te kunnen leveren, is vitaliteit van groot belang (FQ). Op zingevingsniveau kan de SQ worden toegevoegd die staat voor: passie, drive, spiritualiteit en openbare identiteit. Als de leerkracht in al deze dimensies de kritische succesfactor is, dan is de belangrijkste taak van de schoolleider de personeelsleden zodanig te faciliteren en te begeleiden in hun ontwikkeling, dat zij optimaal kunnen presteren.

Leden van de werkgroep worden uitgewerkt naar (door het directiebeleid te accorderen en daarna te borgen) personeelsbeleid.

Stichting Primo Schiedam ziet de leerkrachten als haar kostbaarste kapitaal (Fullan, M., Hargreaves, A. Professioneel Kapitaal, 2012). Competente en betrokken leerkrachten maken het onderwijs en dragen in hoge mate bij aan de kwaliteit van scholen. Professioneel handelen in het dagelijks onderwijs, de individuele zorg voor leerlingen en een goede samenwerking met ouders bepalen de aangeboden kwaliteit.

De verantwoordelijkheid voor (de uitvoering van) hoogwaardig personeelsbeleid ligt dan ook bij de schoolleider. We onderscheiden daarbij de deelgebieden in-, door- en uitstroom, functioneren en beoordelen, verzuim, opleiden en ontwikkelen en taakbeleid. Deze focus op het personeel impliceert dat de schoolleider ten minste 50% van de tijd toegewijd is aan personeelsaangelegenheden.

Voor Stichting Primo Schiedam betekent dit dat het personeel nog professioneler zal worden, nog bekwaamer en nog meer betrokken, en dat het personeel in toenemende mate 'in flow' zal zijn. Dit is een cirkel van succes. Als Stichting Primo Schiedam haar mensen voortdurend professioneler maakt, levert zij een steeds betere invulling van haar maatschappelijke opdracht. Dat maakt Stichting Primo Schiedam sterker en aantrekkelijker als merk en als werkgever. Wat er weer toe leidt dat Stichting Primo een aantrekkelijke werkgever is voor toptalenten.

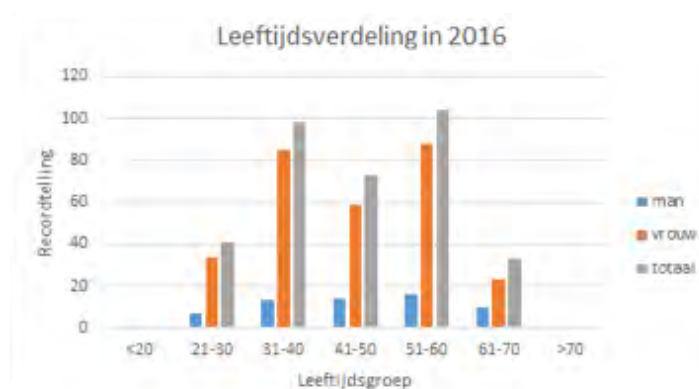
Vanuit deze visie zijn per deelgebied projecten binnen de werkgroep uitgezet, die door de leden van de werkgroep worden uitgewerkt naar (door het directiebeleid te accorderen en daarna te borgen) personeelsbeleid.

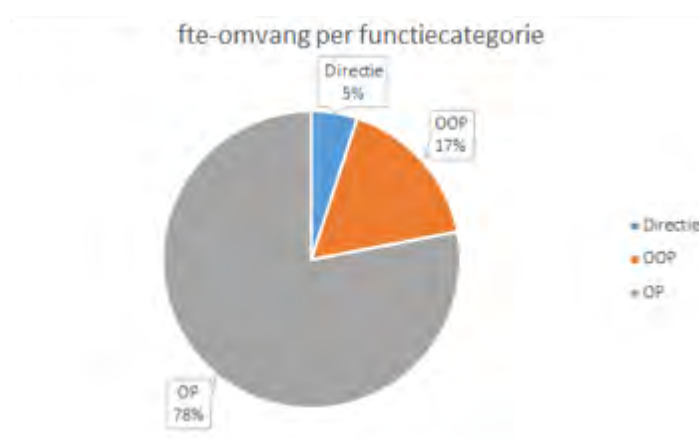
Personeelscijfers

Leeftijdsofbouw medewerkers Primo Schiedam 2016

Bovenstaande grafiek (peildatum mei 2017) geeft de leeftijdsverdeling van de medewerkers van Stichting Primo weer.

De grootste groep zit in de leeftijdsgroep van 51 tot 61 jaar. Direct gevolgd door de groep van 31 tot 41 jaar. De laatste groep bestaat uit 33 medewerkers die in de komende jaren zullen uitstromen in verband met het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

78% van de medewerkers van Primo is onderwijspersoneel. De groep onderwijsondersteunend personeel is 17%. Deze medewerkers zitten zowel in het primaire proces als bovenscholts ter ondersteuning van de organisatie. De directievoering omvat 5% van het totale personeelsbestand.

Organisatie van de vervanging tot nu toe

Met de overgang naar het ERD in 2015 is ook gekozen om de planning en organisatie van de totale vervanging door Randstad Onderwijs te laten uitvoeren. Dit is in 2016 gecontinueerd.

Randstad organiseert en plant met behulp van zijn planningssysteem de vervangingen voor alle scholen. De medewerkers die bovenschools benoemd zijn (lees poolers) worden met voorrang ingezet. Wanneer alle poolers zijn ingeschakeld, worden medewerkers op korttijdelijke basis ingezet (vervangingsbetrekkingen).

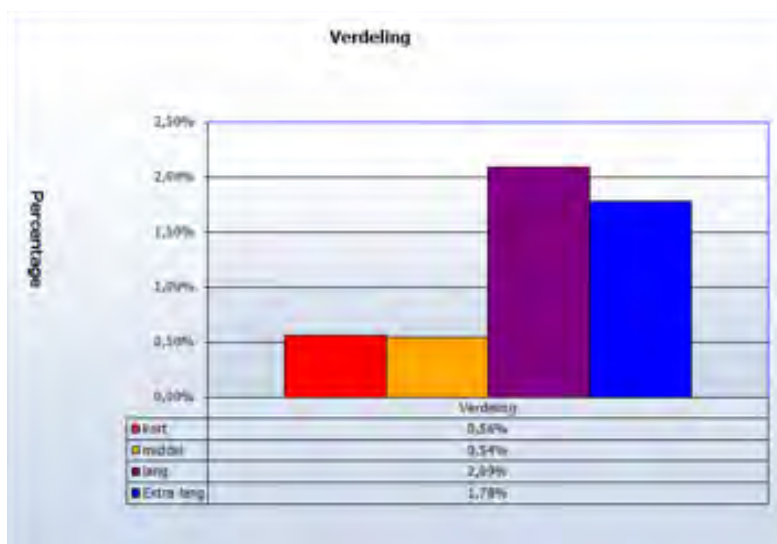
Uit een tussentijdse evaluatie is gebleken dat men tevreden is over de samenwerking met Randstad. Met name het punt van bereikbaarheid van Randstad werd als zeer positief ervaren. Vastgesteld is dat ook, wanneer er sprake is van een enorme piek in vervangingsaanvragen, Randstad niet alles kan ondervangen en dat het ook Randstad niet gelukt is om de continuïteit in pieken te waarborgen. Dit wordt steeds meer een probleem in de regio.

In 2016 is het bestuur met andere schoolbesturen in de regio een onderzoek gestart naar het opzetten van een regionale vervangingspool. Dit heeft ertoe geleid dat in de 2017 verdere stappen zullen worden gezet om dit nader vorm en inhoud te geven.

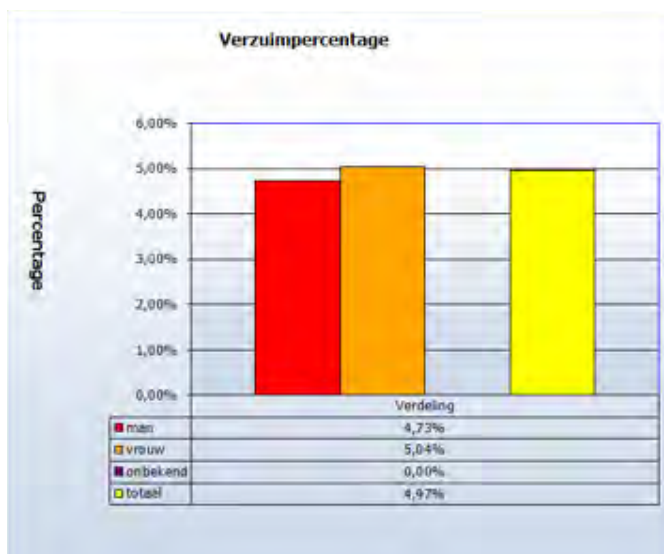

Verzuimmanagement

Ziekteverzuim 2016 naar duur

Ziekteverzuim 2016 percentage naar geslacht

Kengetallen:		zMFG	ZVDZ	VP	KM		LX		GD	zVKP
man		0,65	6,67	4,73%	0,43%	0,37%	0,61%	3,31%	20,70	,00%
vrouw		0,87	25,04	5,04%	0,60%	0,59%	2,49%	1,36%	13,60	,00%
totaal		0,83	22,44	4,97%	0,56%	0,54%	2,09%	1,78%	14,60	,00%

Bron: Kooy Mediconsult

Legenda verzuimkengetallen		
zvp =	Ziekteverzuimpercentage	Aantal verzuimdagen in periode/Gemiddelde personeelssterkte*dagen in periode
zm =	Aantal aangevangen verzuimgevallen in periode	
zmf =	Ziekmeldingsfrequentie	Aantal aangevangen verzuimgevallen in periode/Aantal dossiers*Dagen in jaar/Dagen in periode
gzvd =	Gemiddelde ziekteverzuimduur	Aantal verzuimdagen van herstel meldingen in periode/Aantal herstel meldingen in periode
k =	Kort verzuimpercentage (1-7 dagen)	Aantal verzuimdagen in periode van cohort 1-7 dagen/Gemiddelde personeelssterkte*Dagen in periode
m =	Middellang verzuimpercentage (8-42 dagen)	Aantal verzuimdagen in periode van cohort 8-42 dagen/Gemiddelde personeelssterkte*Dagen in periode
l =	Lang verzuimpercentage (43-365 dagen)	Aantal verzuimdagen in periode van cohort 43-365 dagen/Gemiddelde personeelssterkte*Dagen in periode
x =	Extra lang verzuimpercentage (> =366 dagen)	Aantal verzuimdagen in periode > = 366 dagen/Gemiddelde

Bron: arbodienst Kooy Mediconsult

3.2 Toelichting naar aanleiding van kengetallen

- Gemiddeld ligt het verzuim bij Stichting Primo Schiedam onder het landelijk gemiddelde van de branche primair basisonderwijs. Officiële cijfers voor 2016 zijn nog niet gegeven op de site van het Vervangingsfonds. In 2015 was dit voor het primair basisonderwijs 6,3% en bij het speciaal basisonderwijs 7,0% (onderwijs totaal 2015 PO en VO 4,9 %).
- De meldfrequentie is bij Stichting Primo Schiedam met 0,83 lager dan het landelijk gemiddelde in het onderwijs (2015: 1,1).
- Gemiddeld was in 2016 40% van het personeelsbestand 50 jaar of ouder. Er lijkt een evenwichtige verdeling van personeelsleden over de verschillende leeftijdsgroepen te zijn.
- Er is een daling van het verzuimpercentage ten opzichte van voorgaande jaren. Bij aanvang van de dienstverlening lag het verzuim boven de 7%. In 2016 is dit gedaald naar minder dan 5%. Een verlaging van ruim 2 procent.
- 78% van het totale verzuim wordt veroorzaakt door langdurig verzuim (langer dan 42 dagen = 6 weken).

Het langdurige verzuim maakt het grootste deel uit van het totale verzuim. Doelstelling op dit punt is het totale verzuim terug te brengen naar 3,5%.

Onze aanpak

In 2016 is Primo Schiedam van arbodienst veranderd. Met deze nieuwe samenwerking is ook de intentie afgesproken om verzuimmanagement te intensiveren met als doel het ziekteverzuimpercentage te laten dalen.

Binnen Stichting Primo Schiedam hebben de directeuren op de rol toebedeeld gekregen van casemanager. De directeuren worden hierin bijgestaan door de P&O-adviseur.

Het beleid bij kort frequent verzuim wordt op dit moment nog beperkt ingevuld. Het Sociaal Medisch Overleg, ook wel SMO genoemd, biedt de mogelijkheid dit als gespreksonderwerp te agenderen, waarbij gecheckt wordt of de frequentverzuimgesprekken zijn gehouden dan wel moeten worden gepland.

Een nog lager verzuimpercentage is een goed streven en behoort zeer zeker tot de mogelijkheden voor Stichting Primo Schiedam. Weliswaar is er binnen de branche een hoger verzuim, maar er zijn collega-organisaties die een heel laag verzuim hebben.

Er zijn nog verschillende maatregelen te treffen die kunnen leiden tot een verdere daling van het verzuim. Een lager verzuim is te bereiken met een adequaat verzuimbeleid. Het verzuimpercentage laag houden kan alleen bereikt worden als er sprake is van goede arbeidsomstandigheden. Dit betekent ook dat tegelijk met het verbeteren van het verzuimbeleid er aandacht geschonken moet worden aan preventieve maatregelen.

Naast maatregelen in het kader van optimaliseren van verzuimbegeleiding zijn ook meer preventieve acties nodig om te komen tot een blijvend laag verzuim. De aanbeveling ligt er om in ieder geval te beginnen met het optimaliseren van de verzuimbeheersingsmaatregelen.

Verder is in de rapportage van de arbodienst over 2016 het verzuim gespecificeerd naar leeftijd en ligt er een advies om vooral aandacht te geven aan de duurzame inzetbaarheid van de groep 40- tot 50-jarigen. Binnen het te formuleren levensfasebewust personeelsbeleid zal hier nader op worden ingegaan. In de jaarplanning is dit onderwerp geagendeerd voor 2017.

Samenwerking met Wijzer in Opvang & Onderwijs

In het najaar van 2012 zijn Wijzer en Stichting Primo Schiedam gestart met een eerste verkenning op het gebied van samenwerking tussen beide stafbureaus. De intentie is om de samenwerking te intensiveren en zodoende synergievoordelen te realiseren. Inmiddels wordt er intensief samengewerkt in ons kantoorgebouw aan het Burgemeester van Lierplein.

Sinds januari 2016 is Qualiant het administratiekantoor voor beide stichtingen. Na een wat moeizame start, onder andere veroorzaakt door personeelwisselingen binnen Qualiant, is er veel aandacht besteed aan een identieke inrichting voor beide stichtingen.

Daarbij is er een nieuwe controller benoemd voor beide stichtingen en zijn er steeds meer werkzaamheden op het gebied van financiën van het administratiekantoor overgenomen om meer grip te krijgen op een goede uitvoering van de financiële administratie.

Primo Academie

Iedere medewerker beschikt over specifieke kwaliteiten. Het personeelsbeleid van de stichting is erop gericht om die kwaliteiten te herkennen, tot ontwikkeling te brengen en optimaal te benutten. Daarnaast brengt Stichting Primo Schiedam die medewerkers met specifieke kwaliteiten en/of functies bij elkaar tijdens de intervisiebijeenkomsten van de Primo Academie.

Vanuit de Primo Academie zijn in 2016 de volgende kennisgroepen actief geweest:

- Lezen en taalontwikkeling
- Gedragsproblemen
- Het jonge kind
- Lezen
- Hoogbegaafdheid

De kennisgroepen kwamen gemiddeld één keer per kwartaal bij elkaar. Daarnaast is er geïnvesteerd in het leiderschap van de organisatie. In een tweedaagse zijn alle directeuren en de bestuurder meegenomen in de theorie en achtergronden van Zenger en Folkman op het gebied leiderschapsonwikkeling (<http://cbe-group.com/zenger-folkman/>).

Daarnaast werd er voor iedere deelnemer een 360 gradenfeedbackvragenlijst uitgezet die de basis vormde voor een gedetailleerd en inzichtelijk leiderschapassessmentrapport. Aan de hand van dit rapport stelde iedere deelnemer een persoonlijk actieplan op en voerde een drietal coachingsgesprekken. Op basis van de teamanalyse is een verdere verdieping in de onderlinge samenwerking gerealiseerd.

In juni 2016 zijn vijf scholen gestart met de leergang Dynamische scholen (<https://academica-business.college/algemeen/maak-van-uw-school-een-dynamische-school>).

Het High Performing Schools-programma is ontwikkeld op basis van onderzoek van Robert J. Marzano, Michael Fullan, Richard Dufour, Andy Hargreaves, John Hattie, Anthony Muhammad, Monique Volman, Ben Jensen, Daniel Pink en John West-Burnham.

Uitgangspunten van het programma High Performing Schools zijn:

1. Excellent onderwijs door 21e-eeuwse pedagogisch-didactische aanpakken
2. Differentiatie en digitale didactiek
3. Motivatie en leerlingbetrokkenheid door diep leren
4. De school als professionele leergemeenschap
5. Haalbaar en gegarandeerd curriculum

Primo Studiedag

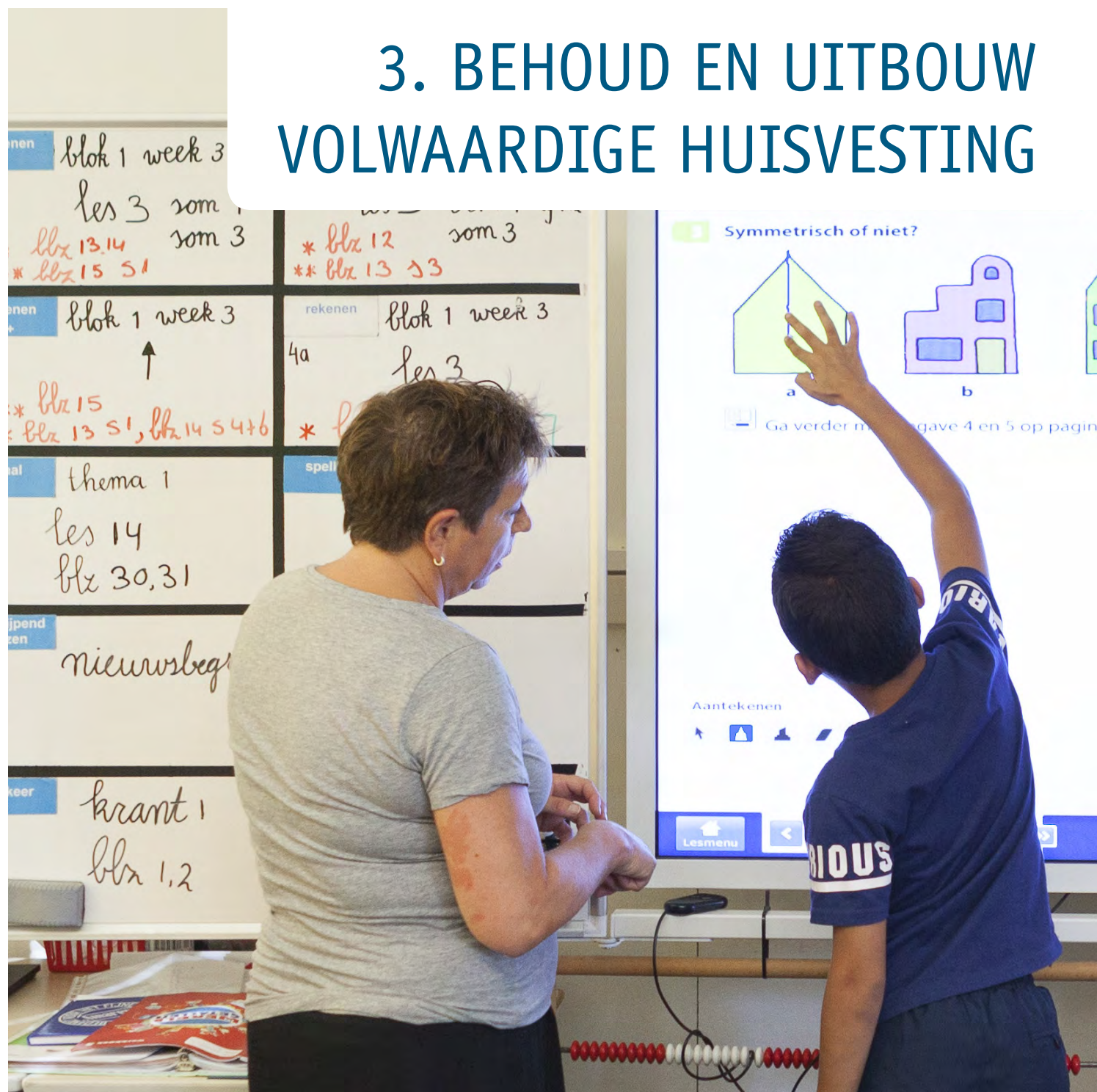
De studiedag van Primo, die plaatsvond op 12 oktober, had als werktitel 'Onderwijs en opvang schetsen'. Primo organiseerde deze studiedag samen met ons samenwerkingsverband Onderwijs dat Past. De dag is enthousiast ontvangen en leverde voor iedere school weer de nodige fundamenten op om op door te bouwen. Zie voor het digitale verslag van de dag www.magazine-on-the-spot.nl/opvang-onderwijs.

Klachten

Binnen Stichting Primo Schiedam wordt erop gestuurd dat klachten zo laag mogelijk in de organisatie worden afgehandeld. Dit betekent dat wanneer klachten naar tevredenheid op schoolniveau kunnen worden afgewikkeld, deze niet bij het bestuur terechtkomen. In 2016 bereikte één klacht het bestuur. Deze klacht is naar tevredenheid van de klager afgehandeld.

3. BEHOUD EN UITBOUW VOLWAARDIGE HUISVESTING

Overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de onderwijshuisvesting:

Vervangende nieuwbouw De Singel

Na een langdurige en intensieve voorbereiding die de nodige tegenslagen kende, zijn de bouwactiviteiten met betrekking tot de vervangende nieuwbouw voor De Singel voortvarend opgepakt. Het oude schoolgebouw is zorgvuldig gesloopt en ook de fundering van het nieuwe schoolgebouw is inmiddels gereed. Gelukkig hebben deze werkzaamheden nauwelijks tot schade geleid voor de woningen eromheen. De verwachting is dat het nieuwe schoolgebouw in 2017 gereed is.

Huisvesting Loep

In samenwerking met de Gemeente Schiedam en de Stichting Islamitisch College zijn plannen gemaakt voor vervangende nieuwbouw ten behoeve van IKC Loep, IKC El Furkan en een gymzaal in de wijk Groenord. Op basis van deze plannen is aan vijf partijen gevraagd hiervoor een ontwerp en een kostenraming te maken. Helaas is het niet gelukt te komen tot gunning van de opdracht voor dit project. Een aantrekkelijke bouwmarkt met stijgende prijzen heeft ons geconfronteerd met een forse overschrijding van het krappe genormeerde budget voor de bouw van scholen. We hopen in 2017 te komen tot een oplossing die ervoor zorgt dat ook IKC Loep zo snel mogelijk de beschikking krijgt over een modern gebouw met de faciliteiten die nodig zijn voor de uitdagingen waar deze school voor staat en met een uitstraling die past bij de ambities die deze school heeft.

Huisvesting De Peperklip

In Schiedam-Oost is gestart met de realisatie van de vernieuwde Wetenschappersbuurt. Samen met de Gemeente Schiedam en de wijk zijn we de mogelijkheden aan het verkennen om de huisvesting van De Peperklip mee te nemen in de vernieuwing van deze wijk. Hierbij wordt naast nieuwbouw ook gekeken naar mogelijkheden om een deel van de bestaande huisvesting in stand te houden en te renoveren. In 2017 zal de formele aanvraag gedaan worden bij de Gemeente Schiedam voor de realisatie van dit project.

Duurzaamheid

In 2016 zijn de eerste stappen gezet om duurzaamheid structureel te gaan verankeren in de (beleids)plannen met betrekking tot de onderwijshuisvesting. Hierbij zal zowel aandacht worden besteed aan het verduurzamen van de gebouwen als aan het bevorderen van bewustwording en gedragsverandering van de gebruikers. Zo hopen we in 2017 te komen tot een duurzaam meerjarenonderhoudsplan voor de gebouwen. Hierin worden de planmatige onderhoudswerkzaamheden gekoppeld aan de kansen die het gebouw biedt om bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen te nemen. Bijvoorbeeld door na het uitvoeren van een dakrenovatie direct zonnepanelen op dit dak aan te brengen. Aan bewustwording en gedragsverandering zal aandacht worden besteed in speciale programma's die hiervoor zullen worden aangeboden aan het personeel en de leerlingen van de scholen.

4. ICT EN MEDIAWIJSHEID

ICT en mediawijsheid

In 2016 is er flink geïnvesteerd door scholen in de verdere ontwikkeling van inzet van ICT in het onderwijs. Zo zijn vier scholen gestart met het werken met Snappet. Het aantal scholen dat nu Snappet inzet in het onderwijs is daarmee op zeven gekomen.

Daarnaast zijn de scholen steeds meer in de cloud gaan werken en wordt meer gekozen voor de inzet van chromebooks en tablets in het onderwijs. De servers op de scholen worden in toenemende mate alleen nog ingezet voor ondersteuning bij het printen en voor de software van de digitale borden.

Daarnaast zijn de scholen overgegaan op het glasvezelnetwerk.

De ICT-werkgroep is in 2016 zes keer bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomsten zijn ervaringen op het gebied van hard- en software uitgewisseld en is gesproken over de verdere implementatie van het ICT in het onderwijs. Ook de verdere ontwikkeling van de mediawijsheid was onderwerp van gesprek.

5. JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op de organisatie. Zij adviseert het bestuur bij het formuleren van beleid en geeft haar goedkeuring aan belangrijke beleidsdocumenten. Hiertoe vindt zesmaal per jaar overleg plaats. Dit overleg wordt zo nodig voorafgegaan door overleg tussen leden vanuit de RvT met bepaalde aandachtsgebieden en het bestuur. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden, welke worden benoemd voor een periode van vijf jaar. De leden zijn eenmaal herbenoembaar. Twee leden worden voorgedragen door de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

In 2016 bestond de Raad van Toezicht uit:

- Anneke Elenbaas-van Ommen - voorzitter
- Cor van Tilborg - vicevoorzitter
- Conny Ouwerkerk - lid
- Jaap van Berge - lid
- Eef Collignon - lid

De Raad van Toezicht (RvT) heeft in 2016 zesmaal plenair vergaderd, waarvan driemaal op schoollocaties. Daarnaast vergaderden voorzitter en vicevoorzitter regelmatig met de bestuurder ter voorbereiding van deze vergaderingen en ter afstemming van bepaalde lopende zaken. Ook vond wederom een ontmoeting plaats met het Directeurenberaad.

Dit jaar hebben we ons met de directeuren verdiept in het 'Onderwijs 2032' en samen met de bestuurder een themabijeenkomst georganiseerd. Met het oog op de toekomst werd gezamenlijk verkend wat in dit kader de consequenties zijn voor de beleidsontwikkeling van bestuur en management van onze Primo-scholen en de meerwaarde van het Openbaar Onderwijs in Schiedam.

Ook woonde een delegatie van de RvT driemaal een vergadering bij van de GMR. Deze laatste vergaderingen zijn van groot belang voor ons als RvT om voeling te kunnen houden met datgene wat binnen onze Primo-organisatie speelt. De opgave daarbij is steeds om niet op de stoel van de bestuurder te gaan zitten. Ons contact met de GMR heeft dit jaar geresulteerd in de ontwikkeling van een gezamenlijke auditcommissie, als experiment voor een jaar, waarin afvaardigingen van de RvT en van de GMR participeren.

Vooruitlopend op het verstrijken van de zittingstermijn van twee leden van de RvT, heeft er halverwege dit jaar een rolwisseling plaatsgevonden tussen voorzitter en vicevoorzitter, met als doel de overdracht naar nieuwe RvT-leden zo vloeiend mogelijk te laten verlopen. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart voor de werving van twee nieuwe RvT-leden, waarbij een van de leden op voordracht van de GMR en de beoogde voorzitter een jaar als vicevoorzitter zal worden benoemd.

De bestaande profielschets van de RvT is geactualiseerd om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen en als leidraad kan dienen voor het goed functioneren van de RvT. Verder is het kaderdocument over Functioneren, Beoordelen en Evalueren van bestuur en RvT in werking, waarbij we in goede samenspraak met de bestuurder onze verhouding ten opzichte van elkaar en het bestuur kunnen definiëren en beoordelen.

Ter bevordering van de transparantie zijn genoemde documenten inmiddels ter kennisname gepubliceerd op onze website.

De overgang naar een nieuw administratiekantoor en het aantreden van een nieuwe controller vergden veel aandacht van alle betrokkenen.

Vorig verslagjaar hebben we ons voorgenomen het contact met onze stakeholders binnen en buiten de organisatie bewuster te organiseren. In aansluiting hierop zijn we tijdens onze vergaderingen op de scholen gestart met het leggen van contacten met de belangrijkste stakeholders van Primo, namelijk de leerlingen die participeren in een leerlingenraad. Ook zijn er diverse momenten geweest waarbij we bewust contact hebben gezocht met samenwerkende partners. Bijwonen van de jaarlijkse Primo-studiedag en de brainstormsessie van Loep in de wijk Groenord zijn hier een mooi voorbeeld van. Dergelijke evenementen bieden volop kansen onze contacten met Primo-stakeholders nader te verkennen en te verstevigen, zonder de mogelijkheden van meer spontane contacten te verwaarlozen.

De bouw van een aantal nieuwe schoolgebouwen vroeg ook dit jaar volop de aandacht. De RvT voelt zich hier sterk bij betrokken en wil toezien op een handelwijze die past in het kader van maatschappelijke zorgvuldigheid. Wij zijn van oordeel dat dit ondanks alle moeilijkheden en belemmeringen het geval is geweest.

Ondanks alle zaken die onze speciale aandacht vroegen, kunnen wij met tevredenheid terugblikken op een boeiend jaar. Een jaar waarin veel is gebeurd én waarin we aan onze hoofdtaak 'het bieden van goed openbaar onderwijs' op verantwoorde wijze invulling hebben gegeven.

Wij vertrouwen erop dat alle Primo-medewerkers, net als wij, met genoeg terug kunnen kijken op het afgelopen schooljaar en zich ook dit jaar met volle energie en inspiratie zullen inzetten bij het optimaliseren van het Schiedamse Openbare Onderwijs.

6. JAARVERSLAG GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De voltallige GMR is in 2016 op 20 april, 13 juni en 28 november bij elkaar geweest. Tussen de plenaire vergaderingen hebben de domeinwerkgroepen Onderwijs, ICT en Kwaliteit, Financiën, Personeel en Organisatie, PR en Huisvesting vergaderd. De GMR heeft ingestemd met het bestuursformatieplan. Daarnaast bracht de GMR adviezen uit ten aanzien van het jaarplan en de begroting voor 2016, het eigen risicodragerschap, HVO-lessen, de schoonmaak, de auditcommissie financiën, de Primo Academie, het lerarenregister en het blad 'jongleren'. Bij twee van de drie vergaderingen is de RvT aanwezig geweest. Sinds juni 2015 is Eva Parent interim-voorzitter van de GMR, omdat Peter van Mil met ziekteverlof is.

7. PUBLIC RELATIONS EN STRATEGIE

Digitale nieuwsbrief

In totaal zijn in 2016 vier digitale nieuwsbrieven gemaakt voor personeelsleden en stakeholders van Stichting Primo Schiedam. Hierin stonden het laatste nieuws, de nieuwe ontwikkelingen en vooral good practices beschreven.

Overdragen van de peuterspeelzaal van OBS De Singel

In het kader van de invoering van de Wet op de harmonisatie peuterspeelzaalwerk, heeft Primo besloten de peuterspeelzaal die viel onder de stichting Primo Schiedam in VVE over te dragen aan Mundo en de stichting op te heffen.

8. FINANCIËEL GEZONDE BEDRIJFSVOERING

Toelichting op de jaarrekening.

Stichting Primo heeft over het jaar 2016 een negatief resultaat behaald van € 25.734. Dit is inclusief het resultaat van de gymzalen ad € 121.551. Begroot werd een tekort van € 246.382. In 2015 bedroeg het tekort van de stichting € 88.925. Het resultaat over 2016 is positief beïnvloed door het resultaat van de gymzalen. Exclusief de gymzalen is het negatieve resultaat over 2016 € 147.285, ad € 99.097 hoger dan begroot.

Gymzalen

Stichting Primo heeft per 1 januari 2014 de exploitatie van de gemeentelijke gymzalen overgenomen. Uitgangspunten hierbij waren dat de economische eigendom van de gymzalen bij de gemeente blijft en dat de exploitatie van de gymzalen de jaarresultaten van Stichting Primo niet negatief mag beïnvloeden. Voor zowel 2014 als 2015 is er een negatief exploitatieresultaat geweest. Derhalve heeft de gemeente in 2016 een aanvullende subsidie van € 100.000 verstrekt om het tekort over 2014 en 2015 aan te vullen. In 2016 is er ook een aanvullende subsidie van € 50.000 ontvangen.

In 2016 werd voor het ter beschikking stellen van de gymzalen aan sportverenigingen, het verlaagde tarief voor de omzetbelasting, met terugwerkende kracht naar 2014, van toepassing. Hierdoor is er ook aftrek van voorbelasting mogelijk, dit levert jaarlijks een voordeel op. Het voordeel voor 2014 en 2015 voor een bedrag van € 34.372 is in 2016 verwerkt.

Door deze baten uit voorgaande jaren is er een positief resultaat over 2016 behaald.

Begrotingsverschil

Het resultaat over 2016 is € 220.647 lager dan begroot. Een specificatie is als volgt:
Indien de realisatie hoger is dan begroot, staat er een + vermeld. Indien het lager is -/-.

Baten	+	€	1.078.242
Lasten			
Personeelslasten	+	€	292.438
Afschrijvingen	+	€	86.507
Huisvestingslasten	+	€	40.530
Overige lasten	+	€	360.687
		+	€ 780.162 -
			€ 298.080
Financiële baten en lasten	-/-	€	77.433 +
Begrotingsverschil		€	220.647

Baten

De positieve afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt € 1.078.242. Een specificatie is als volgt:

Rijksbijdragen	+	€	1.073.812
Subsidies en overige overheden	-/-	€	524.211
Overige baten	+	€	528.641

In de begroting bij de subsidies en overige overheden staat een bedrag van € 249.417 opgenomen dat bij de rijksbijdragen hoorde te staan. Het verschil bij de subsidies en overige overheden is na deze correctie € 274.795. Dit bedrag is opgebouwd uit een extra bijdrage van de gemeente voor het negatieve exploitatieresultaat van de gymzalen voor 2014 en 2015 voor een bedrag van € 100.000, anderzijds is er ca. € 200.000 meer begroot dan is ontvangen van de gemeente, de subsidie voor de VVE en kwaliteitsverbetering BMC is tevens lager dan begroot.

Het verschil in rijksbijdragen na deze correctie bedraagt € 824.396 positief. Dit verschil wordt veroorzaakt door:

Personele bekostiging	+	€	486.735
Materiële bekostiging	+	€	128.759
Prestatiebox	+	€	74.338
Bekostiging impulsgebieden	+	€	44.177
Bijzondere bekostiging 1e opvang vreemdelingen	-/-	€	-153.637
Lerarenbeurs	-/-	€	-34.200
Verrekende uitkeringskosten PO	+	€	64.236
Bijdrage samenwerkingsverband	+	€	213.988 +
Totaal		€	824.396

De overige baten zijn € 528.641 hoger, door hogere verhuur voor een bedrag van € 185.369 en detachering van het personeel naar Stichting Wijzer in Onderwijs voor een bedrag van € 105.812 en naar derden voor een bedrag van € 87.517. De bijdrage van derden was voor een bedrag van ca. € 130.000 hoger dan begroot, deze bijdrage is onder meer afkomstig van het fonds Schiedam Vlaardingen e.o. voor de bibliotheek op twee scholen en een technieklokaal. Tevens was er een nagekomen bate van het samenwerkingsverband uit 2015 voor een bedrag van € 135.656. De ouderbijdragen waren ca. € 89.000 lager dan begroot en de overige baten ca. € 30.000.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 292.438 hoger dan begroot door meerkosten vervanging en een te lage raming van de stijging van de loonkosten. Voor € 271.566 zijn er medewerkers gedetacheerd (zie overige baten) naar Stichting Wijzer in Onderwijs (€ 105.812) en naar derden (€ 87.517). Er heeft een dotatie aan de overige personele voorzieningen plaatsgevonden voor een bedrag van € 56.500. De bindingstoelage is voor een bedrag van € 59.000 ten gevolge van het resultaat vrijgeval, tevens was er een vrijval van kosten van voorgaande jaren van een bedrag van ca. € 22.000.

Eigen Risicodragerschap (ERD)

De stichting heeft in 2015 een hernieuwd verzoek ingediend voor ERD bij het Vervangingsfonds. Dit verzoek is toegewezen en vanaf 1 augustus 2015 is het ERD effectief geworden. In het kader van ERD is de stichting (vanaf augustus) geen VVF-premie - van 6,5% - meer verschuldigd. Daarentegen kan de stichting ook niet langer de kosten van (ziekte-)vervanging declareren bij het Vervangingsfonds. Dit betekent dat de stichting in tijden van hoog ziekteverzuim relatief veel niet-declarabele kosten zal kennen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen bedragen € 595.251 en zijn daarmee € 86.507 hoger uitgekomen dan begroot. In 2015 waren de afschrijvingen € 47.880 hoger dan begroot. Er is voor een bedrag van € 398.273 geïnvesteerd in 2016 en voor € 605.002 in 2015. In 2015 heeft er een inhaalslag van investeringen plaatsgevonden. In 2017 wordt er wederom fors geïnvesteerd, begroot is een bedrag van ca. € 875.000. Van dit bedrag wordt € 350.000 geïnvesteerd door de openbare basisschool de Singel, de Singel verhuist in 2017 naar een nieuw pand.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 40.530 hoger dan begroot. Dit verschil bestaat uit een vrijval ten gevolge van het resultaat van nog te betalen energieverbruik, gas en water over voorgaande jaren voor een bedrag van ca. € 100.000. Tevens hebben er in 2016 vele afrekeningen over voorgaande jaren ten gevolge van het resultaat plaatsgevonden, het totale verschil ten opzichte van de begroting bedraagt ca. € 200.000 voordelig.

Het onderhoud pand en de beveiliging zijn ca. € 160.000 hoger dan begroot. Dit bedrag is inclusief een afboeking van nog te vorderen schade inzake vandalisme over meerdere jaren van een bedrag van € 33.000. Schade door vandalisme wordt niet geheel vergoed, vanaf 2017 wordt hier in de exploitatie rekening mee gehouden.

Voorziening groot onderhoud

In 2016 werd een bedrag van € 974.000 aan de voorziening gedoteerd. Hiervan heeft € 224.000 betrekking op de gymzalen. Onttrokken werd een bedrag van € 337.023. Hiervan heeft ca. € 31.000 betrekking op de gymzalen. In 2015 bedroeg de onttrekking € 618.295. Het eindsaldo van de voorziening bedraagt € 2.275.132.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 360.687 hoger dan begroot. De dotatievoorziening dubieuze debiteuren is in 2016 met een bedrag van ca. € 122.000 verhoogd. Het restant van het verschil wordt veroorzaakt door uitgaven met betrekking tot projecten waar subsidie tegenover staat.

Financiële baten en lasten

In 2016 is evenals in voorgaande jaren sprake geweest van een aanhoudend lage rente. De situatie op de financiële markten heeft er in 2015 en eerder toe geleid dat minder banken aan het door de stichting gestelde AAA-criterium voldoen. Gevolg is dat de stichting in haar keuzemogelijkheden beperkt blijft bij de uitzetting van haar middelen.

In 2016 werd er over een beperkt deel van de liquide middelen een laag percentage rente vergoed. Het gevolg is dat er slechts € 6.650 aan rente is vergoed, de bankkosten bedroegen € 5.400. Begroot was een bedrag van € 78.750 aan financiële baten en lasten. De afwijking is derhalve fors en bedraagt € 77.433 negatief.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF STICHTING PRIMO VERSLAGJAAR 2016

A.1. KENGETALLEN

Functiecategorie	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Directie	14,79	14,42	14,38	14,38	14,38
OP	212,39	203,17	201,57	199,08	199,08
OOP	45,54	43,89	43,62	43,62	43,62
Totaal	272,72	261,48	259,57	257,08	257,08

Bovenstaande gegevens worden vanaf het schooljaar 2016/2017 weergegeven, omdat sindsdien het gemiddelde aantal fte's in Cogix wordt weergegeven die volgens dezelfde systematiek zijn vastgesteld. Het cijfer van 2016/2017 is gecorrigeerd met 4 fte, omdat in dat jaar 4 fte aan formatie is gedetacheerd aan Stichting Wijzer.

In de cijfers zijn de taakstellingen verwerkt die nodig zijn om de financiële doelstelling te behalen. Totaal gaat dit om 15,64 fte over de komende 4 jaar.

Feit	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Totaalaantal leerlingen	3.270	3.366	3.400	3.435	3.458
Aantal leerlingen van 4 t/m 7 jaar	1.591	1.628	1.730	1.715	1.699
Aantal leerlingen vanaf 8 jaar	1.550	1.587	1.533	1.583	1.624
Aantal leerlingen SBO	129	151	137	137	135
Gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) - Invoer	40	40	41	42	42
Schoolgewicht	65	91	91	79	79
Aantal te huisvesten groepen leerlingen	150	152	155	155	156
Genormeerd aantal vierkante meter bruto					
vloeroppervlakte	1.860	2.750	2.960	2.855	2.855

De verwachte leerlingenaantallen vertonen een stijgend verloop.

A.2. MEERJARENBEGROTING

Balans

Primo Schiedam	Realisatie		Begroting			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Materiële vaste activa	2.108.661	1.911.685	2.263.782	1.921.847	1.662.507	1.471.737
Vorderingen	2.620.604	4.593.387	3.163.387	3.215.584	3.284.848	3.183.799
Liquide middelen	5.271.880	4.023.908	5.087.586	5.035.805	5.351.247	5.121.855
Totaal Activa	10.001.145	10.528.980	10.514.755	10.173.236	10.298.600	9.777.391
Eigen vermogen	5.884.595	5.858.861	5.519.118	5.521.315	5.515.576	5.514.529
Voorzieningen	1.865.755	2.563.244	2.649.019	2.330.303	2.511.406	1.941.243
Kortlopende schulden	2.250.795	2.106.875	2.346.618	2.321.618	2.271.618	2.321.619
Totaal Passiva	10.001.145	10.528.980	10.514.755	10.173.236	10.298.600	9.777.391
KENGETALLEN						
Solvabiliteit Norm 30%-50%	77,49%	79,99%	77,68%	77,18%	77,94%	76,26%
Liquiditeit - current ratio Norm 1,5	3,51	4,09	3,52	3,55	3,80	3,58
Netto werkkapitaal	5.641.689	6.510.420	5.904.355	5.929.770	6.364.474	5.984.035
Weerstandsvermogen Norm 15-20%	19,51%	20,17%	17,33%	19,18%	20,56%	21,62%
Kapitalisatiefactor Norm 35%	45,13%	45,65%	48,40%	47,48%	47,95%	45,67%
Rentabiliteit	-0,40%	-0,11%	-1,56%	0,01%	-0,03%	0,00%

Treasury

Vanuit het oogpunt liquiditeit en risicomijding belegt de stichting haar vrij beschikbare middelen uitsluitend kortlopend en in eerste klas partijen (rating: AAA). Bij expiratie van beleggingen wordt bij meerdere partijen offerte aangevraagd. In de toekomst wordt ook gezien welke mogelijkheden duurzaam en verantwoord beleggen bieden.

Meerjarenbeleid en kapitalisatiefactor

De stichting heeft voor de periode 2017-2020 de meerjarenbegroting opgesteld. Het beleid voor 2017 alsmede het formatieplan tot en met 2020 is inmiddels nader geformuleerd. Het beleid is erop gericht om enerzijds de marktpositie van de stichting structureel te verbeteren en anderzijds het kennisniveau van de medewerkers op een hoger niveau te brengen. Hier- toe kunnen de reserves - via de resultaten - worden ingezet, waardoor tot een verantwoorde afbouw van het balanstotaal wordt gekomen. Zo wordt enerzijds een verdere kwaliteitsslag gemaakt en anderzijds bereikt dat de stichting de kapitalisatiefactor kan verlagen.

Kapitalisatiefactor

Vanaf 2009 hanteert de overheid de kapitalisatiefactor als nieuw criterium. Het Ministerie van OCW heeft dit criterium overgenomen uit de aanbevelingen uit het rapport van de Commissie Don. Voor de kapitalisatiefactor adviseert de Commissie Don 35% als bovengrens voor grotere schoolbesturen. Stichting Primo behoort tot deze groep. De kapitalisatiefactor voor 2016 bedraagt 46,07%. Voor de jaren 2017-2020 wordt een lichte stijging voorzien.

A.2. MEERJARENBEGROTING

Baten en lasten

Primo Schiedam	Realisatie		Begroting			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rijksbijdragen	19.353.241	19.571.563	18.788.976	18.769.519	18.736.995	18.695.349
Overige overheidsbijdragen	1.414.819	2.010.455	2.075.249	1.913.432	1.975.702	1.991.654
Overige baten	1.393.970	1.480.153	862.121	742.120	765.851	722.175
Totaal baten	22.162.030	23.062.171	21.726.346	21.425.071	21.478.548	21.409.178
Personele lasten	17.348.304	17.863.692	17.826.386	17.290.280	17.381.788	17.383.795
Afschrijvingen	486.329	595.251	524.848	476.935	434.340	370.770
Huisvestingslasten	2.403.524	2.578.071	*2.126.682	2.126.682	2.126.682	2.126.682
Overige lasten	2.040.548	2.052.208	1.617.223	1.558.027	1.570.527	1.558.027
Totaal lasten	22.278.705	23.089.222	22.095.139	21.451.924	21.513.337	21.439.274
Saldo baten en lasten	-116.675	-27.051	-368.793	-26.853	-34.789	-30.096
Financiële baten en lasten	27.750	1.317	29.050	29.050	29.050	29.050
Netto resultaat	-88.925	-25.734	-339.743	2.197	-5.739	-1.046

* Vanaf 2017 zijn de huisvestingslasten lager, omdat vanaf dat jaar het medegebruik in mindering is gebracht op de huisvestingslasten. In de jaren daarvoor is het medegebruik bij de overige baten vermeld.

Conclusie: Om deze resultaten voor de jaren 2017 tot en met 2020 te kunnen bereiken zal, indien de inkomsten niet toenemen, in totaal 15,64 fte moeten worden bezuinigd. Dit is inclusief het niet verlengen van tijdelijke contracten.

B.1. INTERNE RISICOBEBEERSINGS- EN CONTROLESYSTEEM

De stichting loopt een aantal risico's. Om deze te kunnen monitoren heeft de stichting managementinformatiesystemen in gebruik en in ontwikkeling. Hierin worden met name de financiële prestaties van scholen gerelateerd aan de begroting. Tevens wordt informatie verstrekt op gebied van de formatie. De informatie wordt beschikbaar gesteld via een administratiekantoor. Directeuren en het bestuur interpreteren de informatie. Indien nodig wordt aanvullend beleid ontwikkeld om een sluitende begroting te realiseren. Bij een aantal scholen heeft dit reeds tot positieve effecten geleid.

B.2. BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

De stichting loopt met name op de volgende gebieden risico's:

1. Intern

- Krimp aantal leerlingen op langere termijn.
- Op dit moment vallen twee scholen onder de opheffingsnorm 15EJ en 13XQ. Op zich is dit geen risico, omdat de 'regeling gemiddelde schoolgrootte' genoeg zekerheid biedt voor de bekostiging van deze scholen. Wel is het zo dat groei extra kosten met zich meebrengt, omdat de groeibekostiging pas komt wanneer er sprake is van groei op bestuursniveau. Voor beide scholen geldt dat er groei verwacht wordt.

Voorgaande betekent:

Minder rijksvergoeding dan nodig, mede als gevolg van daling aantal gewichtsl leerlingen en scholengewicht. We zien binnen Stichting Primo Schiedam het leerlingenaantal toenemen, maar de rijksbijdrage afnemen.

2. Extern

Verdergaande bezuinigingen Rijk en Gemeente (AOB-gelden onduidelijkheid met betrekking tot toekenning aan de gemeente vanaf 2018). Voorgaande betekent extra vermindering van inkomsten.

3. Renovatieplannen Gemeente Schiedam

De gemeente Schiedam heeft plannen om bepaalde wijken te renoveren. Dat betekent globaal genomen sloop oudere woningen waarvoor minder woningen terug zullen komen. Dat kan leiden tot krimp van het aantal leerlingen.

4. Personele risico's

1. Leeftijdsopbouw (grote groep 50+)
2. Voorziening duurzame inzetbaarheid
3. Ziekteverzuim en vervanging
4. Eigen Risico Drager Vervangingsfonds (1-8-2015)
5. Kwaliteit personeel; het betreft hier voornamelijk medewerkers die onvoldoende functioneren (traject) en/of langdurig reïntegrerend personeel
6. Functiemix (nu 17%, moet volgens regelgeving 40% worden)

5. Huisvesting

De stichting kent een meerjarig huisvestingsbeleid. Vanaf 2015 maakt het buitenonderhoud hier deel van uit. De onderhoudskosten hiervan vormen een punt van aandacht. Wanneer nodig zal het beleid worden aangepast om zo tot lagere kosten te komen. Vanaf 2015 maakt het buitenonderhoud hier deel van uit. De onderhoudskosten hiervan vormen een punt van aandacht. Zoals blijkt uit het onderzoek uitgevoerd en gepubliceerd in januari 2017 door Berenschot in opdracht van het ministerie met als titel 'Evaluatie van de materiële instandhouding in het primair onderwijs 2010-2014', krijgen scholen onvoldoende bekostiging om de onderhoudskosten te kunnen dragen. Dit vormt een risico.

JAARREKENING

**STICHTING PRIMO SCHIEDAM
TE VLAARDINGEN**

Rapport inzake jaarstukken 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARREKENING

1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	4
2	Balans per 31 december 2016, vergelijkende cijfers per 31 december 2015	7
3	Staat van Baten en Lasten 2016, vergelijkende cijfers 2015	8
4	Kasstroomoverzicht 2016	9
5	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	10
6	Verantwoording Subsidies	16
7	Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	17
8	Overzicht verbonden partijen	21
9	Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen	22
10	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	26
11	Ondertekening	27

OVERIGE GEGEVENS

1	(Voorstel) Bestemming van het resultaat	29
2	Gebeurtenissen na balansdatum	30
3	Controleverklaring	31
4	Gegevens Rechtspersoon	35

JAARREKENING

1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd ten einde vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de stichting over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de afschrijvingen en indien van toepassing bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. De activeringsgrens is €1.000. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze in economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Boekresultaten op materiële vast activa worden in de staat van baten en lasten bij de afschrijvingskosten verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bevoegd gezag.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserve betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd bezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten.

De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening wordt opgenomen voor de verplichtingen die voortvloeien uit loondoorbetaling van de medewerkers die per balansdatum ziek waren (geheel of gedeeltelijk) en waarvan het de verwachting is dat ze niet (volledig) meer zullen herstellen. Het risico is niet verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Pensioenen

De stichting heeft de toegezegde-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou er sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de stichting op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van de premies heeft de stichting geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de bestemde reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden

Subsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Vanaf 2016 zijn de afschrijvingstermijnen aangepast. Alle investeringen in 2016 zijn conform de nieuwe methode afgeschreven, de afschrijvingstermijn van investeringen t/m 2015 zijn niet aangepast:

Inventaris	5-10 jaar (2015 10 jaar)
Apparatuur	2-8 jaar
ICT	3-7 jaar
Leermiddelen	8 jaar (2015 12,5 jaar)
Meubilair	10-20 jaar (2015 5 jaar)

Financiële baten en lasten

Rentebaten, rentelasten en bankkosten

Rentebaten, rentelasten en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het saldo baten en lasten als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

- 7 -

PASSIVA**Eigen vermogen**

Algemene reserve	1.041.469		486.260	
Bestemmingsreserve (publiek)	4.817.392		5.398.335	

	5.858.861	5.884.595
--	-----------	-----------

Voorzieningen

2.563.244	1.865.755
-----------	-----------

Kortlopende schulden

Crediteuren	293.800	402.209
Overige projecten	56.162	3.012
Belastingen en premies sociale verzekeringen	828.271	701.674
Schulden terzake van pensioenen	166.313	178.076
Overige schulden	-	-63
Overlopende passiva	762.329	965.887

2.106.875	2.250.795
-----------	-----------

10.528.980

10.001.145

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS 2015

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen	19.571.563		18.497.751		19.353.241	
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	2.010.455		2.534.665		1.414.819	
Overige baten	1.480.153		951.512		1.393.970	
Som der baten		23.062.171		21.983.928		22.162.030
Lasten						
Personeelslasten	17.863.692		17.571.254		17.348.304	
Afschrijvingen	595.251		508.744		486.329	
Huisvestingslasten	2.578.071		2.537.540		2.403.524	
Overige lasten	2.052.208		1.691.522		2.040.548	
Totaal lasten		23.089.222		22.309.060		22.278.705
Saldo baten en lasten		-27.051		-325.132		-116.675
Financiële baten en lasten		1.317		78.750		27.750
Nettoresultaat		-25.734		-246.382		-88.925

4 KASSTROOMOVERZICHT 2016

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-27.051		-116.675	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	595.251		486.329	
Mutatie voorzieningen	697.489		94.754	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-1.972.783		-260.787	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	-143.920		-31.876	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-851.014		171.745
Rentebaten		1.317		27.750
Kasstroom uit operationele activiteiten		-849.697		199.495
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-398.275		-605.002	
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		113.638	
Resultaat desinvesteringen materiële activa	-		-38.318	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-398.275		-529.682
		-1.247.972		-330.187
Samenstelling geldmiddelen				
	2016		2015	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		5.271.880		5.602.067
Mutatie liquide middelen		-1.247.972		-330.187
Geldmiddelen per 31 december		4.023.908		5.271.880

5 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Materiële vaste activa		
Inventaris en apparatuur	1.498.840	1.632.345
Leermiddelen	406.554	468.269
Overige materiele vaste activa	6.291	8.047
	<u>1.911.685</u>	<u>2.108.661</u>

	Inventaris en apparatuur	Leer- middelen	Overige materiele vaste activa	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2016</i>				
Aanschaffingswaarde	3.083.908	849.107	24.919	3.957.934
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.451.563	-380.837	-16.872	-1.849.272
	<u>1.632.345</u>	<u>468.270</u>	<u>8.047</u>	<u>2.108.662</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	356.645	41.628	-	398.273
Afschrijvingen	-490.150	-103.344	-1.756	-595.250
	<u>-133.505</u>	<u>-61.716</u>	<u>-1.756</u>	<u>-196.977</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2016</i>				
Aanschaffingswaarde	3.440.553	890.735	24.919	4.356.207
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.941.713	-484.181	-18.628	-2.444.522
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>1.498.840</u>	<u>406.554</u>	<u>6.291</u>	<u>1.911.685</u>

Volledig afgeschreven activa zijn afgeboekt. Derhalve zijn per 1 januari 2016 de cumulatieve aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen €1.364.045 lager dan de cijfers per 31 december 2015.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
Debiteuren			
Debiteuren		2.082.488	606.867
		2.082.488	606.867
Voorziening dubieuze debiteuren		-205.194	-83.000
		1.877.294	523.867
Voorziening dubieuze debiteuren			
Stand per 1-1-2016	83.000		
Dotatie	122.194		
Stand per 31-12-2016	205.194		

De vordering op debiteuren is met een bedrag van €1.353.427 ten opzichte van 2015 toegenomen. Deze toename ontstaat voornamelijk doordat er in december 2015 grote bedragen zijn gefactureerd. deze facturen hebben betrekking op de doorbelasting van kosten aan de gemeente Schiedam inzake de kosten van de nieuwbouw voor een bedrag van €986.179, de exploitatie van de gymzalen voor een bedrag van €458.840 en de ozb en schade voor een bedrag van €209.198. Tevens betreft de vordering het medegebruik van de huisvesting voor een bedrag van €175.641.

Vordering op OCW

Ministerie van OCW	1.110.748	1.045.047
--------------------	-----------	-----------

Vorderingen overige overheden

Nog te ontvangen doorbelastingen SWV	58.994	14.478
Gemeente inzake vandalisme	34.538	86.787
Gemeente inzake projecten	229.492	248.788
Gemeente overige subsidies	144.415	95.895
Overige projecten	122.938	34.630
	590.377	480.578

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen	862.038	322.743
Overlopende activa	152.930	248.369
	<u>1.014.968</u>	<u>571.112</u>
Overige vorderingen		
Rekening-couranten Wijzer en Wijzer in Opvang	260.586	-
Rekening-courant VVE de Singel	-10.013	7.144
Vervangingsfonds	-	424
Waarborgsommen	137.268	76.068
Nog te factureren bedragen	474.021	237.405
Netto salaris	176	1.702
	<u>862.038</u>	<u>322.743</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde posten	146.272	221.667
Rente	6.658	26.702
	<u>152.930</u>	<u>248.369</u>
Liquide middelen		
Tegoeden op bankrekeningen	750.755	1.426.657
Deposito en spaarrekeningen	3.272.332	3.844.093
Kas	821	1.130
Hiervan staat €70.173 niet ter vrije beschikking van het bestuur Primo. Betreft bankrekeningen van de ouderraden.	<u>4.023.908</u>	<u>5.271.880</u>

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.041.469	486.260
Bestemmingsreserve (publiek)	4.817.392	5.398.335
	<u>5.858.861</u>	<u>5.884.595</u>

Schoolreserve

Jaarlijks worden de materiële schoolresultaten van het voorgaande jaar aan de schoolreserves toegevoegd. Deze reserves bedragen minimaal 25% en maximaal 75% (tijdelijk 100%) van de materiële instandhouding. Scholen hebben de mogelijkheid om tijdelijke exploitatietekorten in het eerstvolgende jaar ten laste van deze reserve te brengen. Voorwaarde is dat uitzicht op herstel van resultaat bestaat.

	Stand per 1-1-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	<u>486.260</u>	<u>15.209</u>	<u>540.000</u>	<u>1.041.469</u>
Bestemmingsreserve (publiek)				
Reserve schoolbudget	1.087.452	-	-	1.087.452
Egalisatiereserve Schiedam	60.604	-40.943	-	19.661
Overige bestemmingsreserves	<u>4.250.279</u>	<u>-</u>	<u>-540.000</u>	<u>3.710.279</u>
	<u>5.398.335</u>	<u>-40.943</u>	<u>-540.000</u>	<u>4.817.392</u>

Overige bestemmingsreserves

De overige bestemmingsreserves zijn opgebouwd met als doel de terugloop van de bekostiging van de gewichtengelden op te vangen, het op peil houden van de kwaliteit van de scholen, outplacementtrajecten voor medewerkers, tekorten op onderhoud van de scholen, investeringen in duurzaamheid en een mogelijke terugvordering van bekostigingsgelden inzake de fusie tussen Troebadoer en de Gorzen.

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Voorzieningen		
Personeelsvoorzieningen	288.112	227.600
Onderhoudsvoorziening	<u>2.275.132</u>	<u>1.638.155</u>
	<u>2.563.244</u>	<u>1.865.755</u>

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband en is grotendeels langlopend.

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Personeelsvoorzieningen		
Voorziening Jubilea PO	231.612	227.600
Voorziening langdurig zieken	56.500	-
	<u>288.112</u>	<u>227.600</u>

	Jubileum PO	Overige	Totaal
	€	€	€

Personeelsvoorzieningen

Stand per 1-1-2016	227.600	-	227.600
Dotatie	24.050	56.500	80.550
Onttrekking	-20.038	-	-20.038
Vrijval	-	-	-
Stand per 31-12-2016	<u>231.612</u>	<u>56.500</u>	<u>288.112</u>
Kortlopend deel <1 jaar	16.281	56.500	72.781
Langlopend deel >1 jaar	215.331	-	215.331

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Onderhoudsvoorziening		
Voorziening onderhoud PO	<u>2.275.132</u>	<u>1.638.155</u>
		Voorziening onderhoud PO
		€

Onderhoudsvoorziening

Stand per 1-1-2016	1.638.155
Dotatie	974.000
Onttrekking	-337.023
Stand per 31-12-2016	<u>2.275.132</u>
Kortlopend deel <1 jaar	362.484
Langlopend deel >1 jaar	1.912.648

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties en is grotendeels langlopend.

Kortlopende schulden

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	293.800	402.209
Schulden overige overheden		
Overige projecten (early bird - Vrienden van de kring)	30.592	3.012
Gemeente overige subsidies	25.570	-
	56.162	3.012
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Te betalen BTW	1	9.334
Loonheffing	828.270	692.340
	828.271	701.674
Schulden terzake van pensioenen		
Premies Pensioenen	166.313	178.076
Overige schulden en overlopende passiva		
Overige schulden	-	-63
Overlopende passiva	762.329	965.887
	762.329	965.824
Overige schulden		
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	604.814	577.449
Nettoloon	6.529	-
Vooruitgefactureerde bedragen	42.051	-
Nog te betalen bindingstoelage	-	59.813
Nog te betalen kosten	102.517	328.625
Vooruitontvangen bedragen	6.418	-
	762.329	965.887

6 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m 2016 €	Prestatie afgerond Ja / Nee
	Kenmerk	Datum			
Regeling lerarenbeurs/ subsidie voor studieverlof	DL/B/110284	6 mei 2009	84.171	84.171	Ja
Totaal			84.171	84.171	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m 2016 €	Totale kosten €	te verrekenen overschot ultime verslagjaar (naar balanspost 2.4.4) €
	Kenmerk	Datum				
Totaal						

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing €	Saldo 1-1-2016 €	Ontvangen in verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten 31-12-2016 €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
	Kenmerk	Datum						
Totaal								

7 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	2016	Begroot 2016	2015
	€	€	€
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	18.600.457	17.879.266	18.540.185
Overige subsidies OCW/EZ	428.884	290.251	300.807
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SVW	542.222	328.234	512.249
	<u>19.571.563</u>	<u>18.497.751</u>	<u>19.353.241</u>
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en subsidies	2.010.455	2.483.632	1.414.819
Overige overheidssubsidies	-	51.033	-
	<u>2.010.455</u>	<u>2.534.665</u>	<u>1.414.819</u>
Overige baten			
Verhuur	634.021	448.652	545.449
Detachering personeel	271.566	-	181.779
Ouderbijdragen	82.761	175.615	124.182
Oud papier	-	5.670	-
Bijdrage van derden	210.027	-	453.584
Overige	281.778	321.575	88.976
	<u>1.480.153</u>	<u>951.512</u>	<u>1.393.970</u>

Lasten

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	13.169.453		13.113.910		13.123.968	
Sociale lasten	2.282.732		2.341.609		2.584.701	
Pensioenpremie	1.529.527		1.202.491		1.537.536	
		16.981.712		16.658.010		17.246.205
Mutaties personele voorzieningen	80.550		12.500		3.126	
Personeel niet in loondienst	162.559		305.506		337.103	
Overig*	713.241		595.238		526.544	
		956.350		913.244		866.773
Overige uitkeringen		-74.370		-		-764.674
		<u>17.863.692</u>		<u>17.571.254</u>		<u>17.348.304</u>

* De overige personeelskosten bestaan voor een bedrag van €373.965 uit scholing, cursussen en studiedagen en voor een bedrag van €164.742 uit reis-en verblijfkosten.

In 2016 is van de personeelslasten voor een bedrag van €271.566 gedetacheerd (zie bij overige baten).

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2016 gemiddeld 280 personeelsleden werkzaam (2015: 275).

DIR 15 (2015: 14)

OP 219 (2015: 217)

OOP 46 (2015: 44)

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Afschrijvingen						
Inventaris en apparatuur	490.151		376.461		321.753	
Leermiddelen	103.344		103.819		106.648	
Overige materiële vaste activa	1.756		28.464		57.928	
		595.251		508.744		486.329

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Huisvestingslasten						
Huur	133.555		95.250		36.069	
Klein onderhoud en exploitatie	457.388		335.350		381.076	
Energie en water	297.743		497.500		553.243	
Schoonmaakkosten	599.611		541.760		550.224	
Heffingen	58.834		65.630		66.420	
Dotatie onderhoudsvoorziening	974.000		974.000		738.334	
Bewaking/beveiliging	49.996		20.600		-	
Overig	6.944		7.450		78.158	
	<u>2.578.071</u>		<u>2.537.540</u>		<u>2.403.524</u>	
	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Overige lasten						
Administratie en beheer	155.921		202.815		413.270	
Telefoon- en portokosten	64.329		45.150		63.505	
Kantoorartikelen	48.616		16.650		-	
Accountantskosten	40.201		39.550		36.808	
Deskundigsheidsadvies / juridische kosten	49.468		20.000		-	
Bestuurskosten samenwerking						
Stg. Wijzer	-		20.000		43.127	
Vergaderkosten	4.632		3.500		-	
Honorarium+organisatiekosten						
RvT	34.429		-		-	
PR en marketing	51.516		28.800		-	
Totaal administratie- en beheerslasten		449.112		376.465		556.710
Leermiddelen	268.283		356.602		775.538	
ICT leermiddelen	123.968		-		31.940	
Totaal leermiddelen		392.251		356.602		807.478

Wervingskosten	17.565	6.200	-
Representatiekosten	13.290	45.382	116.355
Buitenschoolse cq. bijzondere activiteiten	200.365	181.550	203.026
Contributies	38.862	53.450	-
Abonnementen	13.533	-	-
Medezeggenschapsraad	3.948	6.370	3.407
Verzekeringen	8.177	10.000	7.753
Dotatie voorziening debiteuren	122.194	25.000	8.000
Reproductiekosten, drukwerk. schoolgids	151.386	213.325	17.517
Overige*	641.525	417.178	320.302
	<u>1.210.845</u>	<u>958.455</u>	<u>676.360</u>
	<u><u>2.052.208</u></u>	<u><u>1.691.522</u></u>	<u><u>2.040.548</u></u>

* De post overige bestaat voor een bedrag van €252.077 uit ICT-middelen.

	2016	2015
	€	€
Accountantshonoraria		
Onderzoek van de jaarrekening	21.428	15.204
Andere controleopdrachten	18.773	14.099
Andere niet-controlediensten	9.078	7.505
	<u>49.279</u>	<u>36.808</u>

In de accountantskosten 2016 zijn bedragen opgenomen die nog betrekking hebben op de controle 2015.

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Financiële baten en lasten						
Rentebaten	6.713		85.000		37.077	
Rentelasten en bankkosten	-5.396		-6.250		-9.327	
	<u>1.317</u>		<u>78.750</u>		<u>27.750</u>	

8 Overzicht verbonden partijen

Stichting Primo Schiedam participeert in Onderwijs Dat Past. Er is geen sprake van overheersende zeggenschap. Om die reden zijn de cijfers van Onderwijs Dat Past niet geconsolideerd in de jaarrekening van Stichting Primo Schiedam

Stichting Primo Schiedam heeft per 31 december 2014 de Stichting Primo in Voor- en Vroegschoolse Educatie opgericht. Stichting Primo is de enige bestuurder van de stichting. Op grond van artikel RJ217.304 heeft er geen consolidatie plaats gevonden.

De activiteiten zijn per 31 december 2016 door Mundo overgenomen. De stichting wordt opgeheven.

WNT-VERANTWOORDING 2016 STICHTING PRIMO SCHIEDAM

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Primo Schiedam van toepassing zijnde regelgeving.

Criteria ten behoeve van vaststelling bezoldigingsklasse.

Criterium:		complexiteits punten
Gemiddelde totale baten:	5 tot 25 miljoen	4
Gemiddeld aantal leerlingen:	2.500 tot 10.000	3
Gewogen onderwijssoorten:	2	2
Totaal complexiteitspunten		<u>9</u>

Stichting Primo wordt ingedeeld in Klasse D.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Primo Schiedam is €140.000 . Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x €1

**Dhr. P.
Jonkers**

Functiegegevens

Directeur / Bestuurder

Aanvang en einde functievervulling in 2016

1/1 - 31/12

Omvang dienstverband (in fte)

1,0

Gewezen topfunctionaris?

nee

(Fictieve) dienstbetrekking?

nee

Individueel WNT-maximum

140.000

Beloning

106.905

Belastbare onkostenvergoedingen

-

Beloningen betaalbaar op termijn

13.896

Subtotaal

120.801

-/- Onverschuldigd betaald bedrag

-

Totaal bezoldiging

120.801

Verplichte motiveringen indien overschrijding

PM

Gegevens 2015

Aanvang en einde functievervulling in 2015

1/1 - 31/12

Omvang dienstverband 2015 (in fte)

1,0

Beloning

96.682

Belastbare onkostenvergoedingen

-

Beloningen betaalbaar op termijn

14.373

Totaal bezoldiging 2015

111.055

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x €1	Mw. A. Ellenbaas	De heer C. van Tilborg	De heer E. Collignon	Mw. C. Ouwerkerk
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	21.000	14.000	14.000	14.000
Beloning	7.500	7.500	6.000	6.068
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	7.500	7.500	6.000	6.068
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	7.500	7.500	6.000	6.068
Verplichte motiveringen indien overschrijding	PM	PM	PM	PM
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	6.000	9.000	6.000	6.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	6.000	9.000	6.000	6.000

Bedragen x €1	de heer J van Berge
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2016	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	14.000
Beloning	7.673
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	<u>7.673</u>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	<u><u>7.673</u></u>
Verplichte motiveringen indien overschrijding	PM
Gegevens 2015	
Aanvang en einde functieervulling in 2015	1/1 - 31/12
Beloning	10.345
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totaal bezoldiging 2015	<u><u>10.345</u></u>

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen . Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Dit betreft een huurovereenkomst voor het pand Burgemeester van Lierplein te Vlaardingen tot 31 december 2018. De huurverplichting bedraagt in totaal €259.114. Hiervan vervalt een bedrag van €64.778 binnen één jaar.

Onderhoudsovereenkomst kopieermachines

Met Sharp is op 1 september 2016 een onderhoudsovereenkomst voor de kopieermachines afgesloten voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting is gebaseerd op de werkelijke afdrukken. De verplichting is ca. €25.000 incl. B.T.W. per jaar.

Schoonmaakovereenkomst

Op 24 oktober 2011 is er een contract met CSU afgesloten. Dit contract is in 2014 en 2015 verlengd. De jaarlijkse verplichting bedraagt €428.676 incl. B.T.W.

Leveringsovereenkomst energie

Op 1 januari 2015 is er met de DVEP een leveringsovereenkomst overeengekomen voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. €165.000 incl. B.T.W. per jaar.

Onderhoudsovereenkomst koffiemachine

Op 27 oktober 2016 is er een onderhouds- en leveringsovereenkomst met Eden afgesloten voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt €887 incl. B.T.W.

Overige niet verwerkte verplichtingen en risico's

Duurzame inzetbaarheid

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder. Voor het opstellen van deze jaarrekening zijn er nog te weinig concrete afspraken en plannen beschikbaar om deze verplichting redelijkerwijs in te kunnen schatten.

Voorgenomen besluit tot terugvordering

Op 27 april 2017 heeft de stichting van de Inspectie van het Onderwijs een voorgenomen besluit tot terugvordering van de bekostiging over de periode 2015 t/m 2017 inzake de fusie tussen de Troubadour (15EJ Loep) en de Gorzen ontvangen voor een bedrag van €574.861. De stichting zal middels een hoorzitting bezwaar tegen deze uitspraak maken. De terugvordering is niet zeker en derhalve niet als schuld in deze jaarrekening opgenomen.

Ondertekening van de jaarrekening

Vlaardingen, ...*juni*..... 2017

Directeur / Bestuurder

Dhr. P. Jonkers

OVERIGE GEGEVENS

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

	Resultaat 2016		
	€	€	€
1 (Voorstel) Bestemming van het resultaat			
Algemene reserve	15.209		15.209
Bestemmingsreserve (publiek) Egalisatiereserve Schiedam	-40.943	-40.943	
Totaal resultaat			-25.734

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht van
Stichting Primo Schiedam
Burgemeester van Lierplein 77
3134 ZB VLAARDINGEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Primo Schiedam te VLAARDINGEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primo Schiedam op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2016;
- (2) de staat van baten en lasten over 2016; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primo Schiedam, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 29 juni 2017
Govers Onderwijs Accountants

Was getekend

M.A.M. Heijligers AA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Primo Schiedam

Adres: Burgemeester van Lierplein 77, 3134 ZB Vlaardingen

Telefoon: 010-4260446

E-mailadres: info@primoschiedam.nl

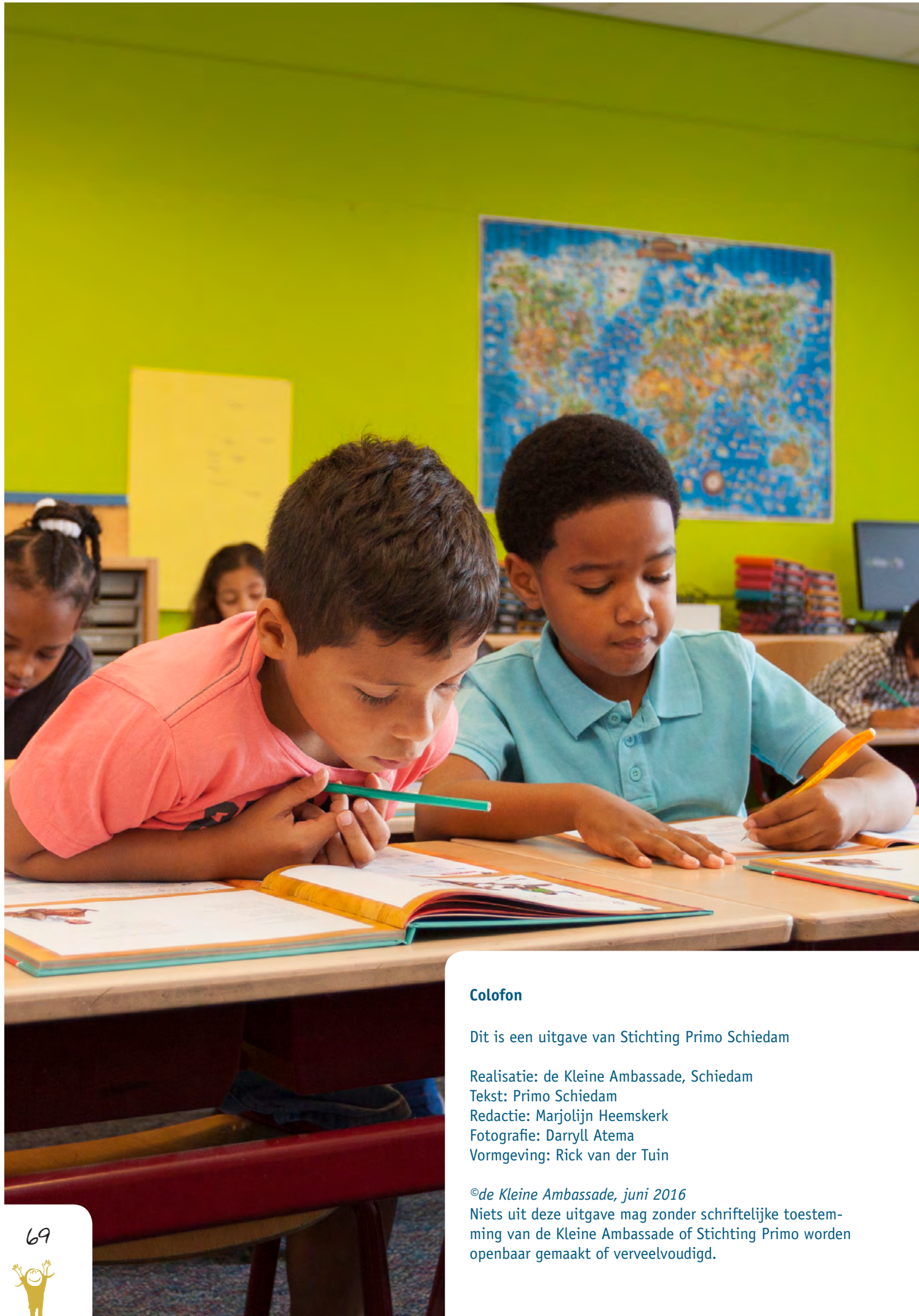
Internetsite: www.primoschiemdam.nl

Bestuursnummer: 41567

Contactpersoon: Dhr. P. Jonkers

Telefoon: 010-4260446

13GL	Openbare basisschool de Peperklip
14EC	Openbare Basisschool Het Startblok
14GW	Brede Openbare Basisschool De Taaltuin
13LM	Openbare Basisschool de Singel
13XQ	Montessorischool Schiedam
19VE	Openbaar Speciaal Onderwijs De Poldervaart
14AZ	Openbare basisschool Het Kleurrijk
15EJ	Openbare Basisschool Loep
14XU	Openbare Basisschool Het Windas
15KN	Openbare Daltonschool De Klinker
15HT	Openbare Basisschool De Violier

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Primo Schiedam

Realisatie: de Kleine Ambassade, Schiedam

Tekst: Primo Schiedam

Redactie: Marjolijn Heemskerk

Fotografie: Darryll Atema

Vormgeving: Rick van der Tuin

©de Kleine Ambassade, juni 2016

Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de Kleine Ambassade of Stichting Primo worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd.

ADRESSEN SCHOLEN

Openbare basisschool De Peperklip
Fahrenheitstraat 2-4
3112 ZM Schiedam
010 415 26 85
info.depeperklip@primoschiedam.nl
www.peperklipschiedam.nl
directeur: (Feya) F. van Dreumel

Het Startblok
openbare basisschool
Openbare basisschool Het Startblok
Burgemeester van Haarenlaan 871
3119 GD Schiedam
010 473 78 89
info.hetstartblok@primoschiedam.nl
www.startblokschiedam.nl
directeur: (Walter) W. Konings

SBO De Poldervaart
Prinses Beatrixlaan 20
3121 JN Schiedam
010 470 11 88
directie.depoldervaart@primoschiedam.nl
www.poldervaartschiedam.nl
directeur: (Jacob) J. Mannessen

Openbare basisschool De Singel
Galileistraat 86
Hoofdgebouw en postadres
3112 PJ Schiedam
010 273 39 85
info.desingel@primoschiedam.nl
www.singelschiedam.nl
directeur: (Inge) I. Werneke

Montessori Schiedam
Anthonie Muijsstraat 2
3117 LD Schiedam
t: 010 273 00 20
info.montessori@primoschiedam.nl
www.montessorischiedam.nl
directeur: (Herman) H. Lamferkamp

Openbare basisschool Het Windas
Nachtegaallaan 2
3121 XP Schiedam
010 470 02 45
directie.hetwindas@primoschiedam.nl
www.windasschiedam.nl
directeur: (Mariëlle) M. van der Schoor

Openbare basisschool Het Kleurrijk
Frans Halsplein 33
3117 WE Schiedam
010 426 96 61
info.kleurrijk@primoschiedam.nl
www.kleurrijkschiedam.nl
directeur: (Eric) E.K. van Kampen

Openbare basisschool Loep
Peter van Anrooylaan 1
3122 TA Schiedam
010 470 70 79
info.loep@primoschiedam.nl
www.loepschiedam.nl
directeur: (Annemieke) A. Jeene

Openbare basisschool De Taaltuin
Thorbeckesingel 4
3118 RW Schiedam
010 470 96 41
info.detaaltuin@primoschiedam.nl
www.taaltuinschiedam.nl
directeur: (Betty) B. van Dam
interim-directeur vanaf januari 2017:
(Jill) J. Pallencaoe

Openbare Daltonbasisschool De Klinker
Bernardus IJzerdraatsingel 1
3123 CC Schiedam
010 470 95 01
directie.deklinker@primoschiedam.nl
www.klinkerschiedam.nl
directeur: (Hans) H. Loendersloot

Openbare basisschool De Violier
Stockholm 1
3124 SG Schiedam
010 471 46 03
info.deviohier@primoschiedam.nl
www.violierschiedam.nl
directeur: (Nuriye) N. van Gelderen
interim-directeur vanaf november 2016:
(Betty) B. van Dam

Stichting Primo Schiedam

Burgemeester van Lierplein 77

3134 ZB VLAARDINGEN

Postbus 515, 3100 AM SCHIEDAM

010 426 04 46

info@primoschiedam.nl

www.primoschiedam.nl

directeur-bestuurder: (Peter) P. Jonkers